

Preken

Uitgave van de Opstandings- en Detakerk

6de zondag van de Herfst. In deze dienst werd het nieuwe begin van de Deta-Opstandingsgemeente in de kerkzaal van de Opstandingskerk.

Lezing: Marcus 10: 46 – 52

Tijdens de preek zingt cantorij en gemeente meerstemmig het lied: 'Blijf niet staren op wat vroeger was' (Tussentijds 51)

Gemeente van onze Heer Christus Jezus,

Kyrië, kyrië! Kyrië eleison. Heer, ontferm U.

Jezus en zijn leerlingen trekken door Jericho; stad van de puinhoop. Aan de achterkant van die puinhoop, krijst iemand: Heer, ontferm U!

Door merg en been gaat deze stem, de roep van ellendigen en verworpenen der aarde. Jammerlijk, je voelt de pijn in jezelf branden. Hartverscheurend.

Uiterst irritant ook. En hoogst verstorend. De keel die de blinde bedelaar op zet, verstoord de optocht van Jezus en zijn volgelingen. Zij zijn op weg naar Jeruzalem. Biddend, psalmzingend wellicht. Dat schreeuwen verstoord de hele liturgie.

Nogal wiesde dat de omstanders de blinde toesnauwen dat hij zijn mond moet houden. Opdat hij *zwijgen* zou! Wie wil er geconfronteerd worden met een ergerlijk gekrijs om erbarmen? Mond houden, niet klagen maar dragen. Gedane zaken neem geen keer, verdergaan alstublieft!

Het geroep wordt alleen maar luider: Nogmaals klinkt het:

“Jezus, Messias, Zoon van David, Redder!” Hoort U mij? Ziet u mij? Ik zie U namelijk niet!

De blinde Bartimeüs legt diepten bloot, verwoordt de grote twijfel. Geeft stem aan de angst nergens te zijn als het er op aankomt. Bartimeüs heeft de moed om het stille verdriet hoorbaar te maken. Zoon van David, heb medelijden met mij. Heb medelijden, met de vader, die zijn ontslag heeft aangezegd gekregen. Heb medelijden met de moeder die ziek is. Ontferm U, over de oude man die zijn geheugen aan het verliezen is. Ontferm U, over de jongen voor wie thuis geen veilige plek is. Ontferm u over het echtpaar dat niet meer samen verder wil leven. Nog harder zwelt de schreeuw aan. Kyrië eleison om een kerk die krimpt, om gemeenteleden die zich uit hun huis gedwongen weten.

Het is ónze roep. Het is de verschrikkelijke pijn van u en van jou en van mij.

Het Kyrië dat deze blinde Zoon van Timeüs uitschreeuwt naar de Zoon van David is onze roep om erbarmen. Waar geen woorden voor gevonden worden. Waar geen stem aan gegund wordt.

Wat doet Jezus, bij het aanhoren van de schreeuw?

Hij blijft staan. Jezus staat stil. Jezus zet de hele bonte stoet van omstanders, van zonen van Zebedeüs, volgelingen, leerlingen gewoon stil!

De trein dendert *niet* voort. De grote vlucht vooruit wordt voor even gestuit. Het 'niet klagen maar dragen', wordt stilzwijgend afgestraft. Luister eens even!

Wat doet Jezus?

Hij draait zich niet om, buigt zich niet voorover, aait de blinde man niet over z'n bol. Jezus staat stil en zegt: 'Roep hem!' 'Roep hem!'

De roepende wordt zélf geroepen. En het zijn de omstanders, zij die de noodlijdende het zwijgen op wilden leggen, *zij* zijn het, die hem gaan roepen. Actief worden zij bij het roepen van Bartimeüs betrokken. Tégen hun eigen tendens in. De leerlingen roepen de blinde en zeggen: 'Heb goede moed, *sta op!* Hij roept u!'

Jezus, om wiens erbarmen geschreeuwd wordt, roept de roepende man. De roepende man, wordt zelf geroepen. De leerlingen en volgelingen die het gekrijs om erbarmen niet aan kunnen horen, worden betrokken bij het roepen van de blinde man. En zo grijpt het aanroepen en het roepen en geroepen worden, op wondere wijze in elkaar.

Jezus staat stil. Maar niet bij het verleden. Niet stil bij wat vroeger was. Hij roept de man naar vandaag. 'Wat wil je dat ik voor je doe?' Wat heb jij nodig? Wat maakt dat jij weer verder kunt op je weg? Jezus stelt een vraag die van levensbelang is: Wat heb jij nodig, dat jouw weg weer zichtbaar en begaanbaar wordt?

Hier *hadden* we met een mooi 'AMEN' kunnen eindigen. Hè, gelukkig, happy end. *Iemand* is door de redder gered. Iemand is ziende gemaakt, heeft de weg weer gevonden. En als toefje slagroom op dit wonderverhaal, sluit deze dankbare man zich aan bij Jezus en zijn gevolg.

Biddend en psalmzingend. Wij hadden onze vrome liturgie weer kunnen voorzetten. Alsof het een incident betrof, een tijdelijk oponthoudt onderweg.

Maar, wij zitten hier nog steeds, met ónze roep om ontferming. De pijn van het afscheid is nog rauw voelbaar. De krimp van de schare volgelingen is dwars door onszelf getrokken en heeft alle ledematen van binnenuit geraakt.

Vandaag *vieren* we de nieuwe start. Al meer dan vier jaar samen kerken, en dan toch het lef hebben, om vandaag van een nieuw begin te spreken. De bonte voortgaande stoet is *even* stil gezet. Luister eens even! Waarom zitten wij hier eigenlijk, biddend en psalmzingend?

Er blijft gemeenschap nodig die Kyrië eleison schreeuwt. Die stem geeft aan wat geen stem heeft. Die woorden vindt, waarvoor geen woorden gezocht worden. Deze wereld heeft een kerk nodig die, al is het maar met een zacht stemmetje van een blinde man langs de kant van de weg, het kyrië van deze wereld uitschreeuwt.

Mijn persoonlijke ik heeft een gemeente nodig die mij aanzegt: 'Houd moed. Sta op. Hij heeft U geroepen.' U en ik hebben een kerkgemeenschap nodig die het lef heeft om dat aan u en aan mij aan te zeggen.

Deze wereld heeft een gemeente nodig, die zich geroepen weet. Een gemeente die *hoort* dat ze wordt aangeschreeuwd door de verschoppelingen van vandaag en morgen.

Want, zonder Kyrië geen gloria. Geen heerlijkheid tot in Eeuwigheid zonder roep om erbarmen.

Iemand zal het Kyrië van de gaande moeten houden. Roepende, aangeroepen, geroepen zijnd.

Dat halen we niet uit onszelf. Dat redden we niet met onze eigen kring. Een onvermoede Derde zal de stoet stil moeten zetten. De Aangeroepene zal roepende, geroepen zijn. Een onvermoede Derde, buiten onszelf, groter dan onze moed der wanhoop, zal ons toefluisteren:

Houdt moed. Blijf niet staren.

Sta niet stil in het verleden.

Sta op.

We zingen het elkaar toe. Boven onszelf uit. We zingen het niet uit veroordeling. Niet omdat we hoogmoedig de ander de hang naar nostalgie en geschiedenis verwijten. Maar omdat Hij het ons in het oor fluistert. Omdat ik het telkens weer nodig heb, om dát aangezegd te krijgen.

Omdat de Allerhoogste mij aanzegt:

1. Blijf niet sta - ren op wat vroe - ger was.

2. Sta niet stil in het ver - - le - den.

3. Ik, zegt hij, ga iets nieuws be - gin - nen. Het

4. is al be - gon - - nen, merk je het niet?
stemmen eindigen na elkaar

Zo mag u het mij aanzeggen: 'Blijf niet staren, op wat vroeger was...'

Omdat Hij ons heeft aangezegd: 'Blijf niet staan in het verleden,

Zo mag het ons aangezegd worden: 'Kijk, zegt Hij, ik ga iets nieuws beginnen...'

Omdat wij elkaar kunnen aanzeggen: 'Het is al begonnen, merk je het niet....'

Amen.